

Svar på interpellation till kommunstyrelsens
ordförande om nya placeringsföreskrifter för
barnomsorg

16

2023KS433

HÄRRYDA KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2023 -09- 13	
Diariernr	Diarieplanbeteckn

Interpellation till kommunfullmäktige Härryda Kommun

2023 09 12

Interpellation ställd till Kommunstyrelsens ordförande

Den 18 april fattades beslut i Nämnden för Utbildning, Kultur och Fritid om nya placeringsföreskrifter för barnomsorg även kvällar och nätter. Dnr 2023UKFN54.

Beslutet som fattades var enligt röd-grön samverkans korrigerig av texten. Beslutet skall sedan till Kommunstyrelsen för förslag till beslut i Kommunfullmäktige. Men ärendet har under våren försvunnit av okänd anledning, ända tills vi frågar kansliet och då får reda på att ordföranden den 17 maj dragit tillbaka frågan ur ärendelistan till KS.

Att på detta sätt förhåla ett beslut ställer vi oss högst frågande till. Ärendet har redan sedan tidigare gått i långbänk med svåra ekonomiska konsekvenser för de invånare som väntar på att få barnomsorg med hänvisning till att frågan utreds.

På vilka grunder förhålas det? Är det förenligt med god politisk sed att medvetet förhåla demokratiska beslut som inte följer den egna politiska agendan?

Vänsterpartiet i Härryda

genom Björn Mattson.

2023-10-10

Svar på interpellation angående ärendehantering av ”Revidering av placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet”.

Björn Mattsson (V) har i interpellation daterad den 12 september 2023 ställt följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- På vilka grunder förhalas det?
- Är det förenligt med god politisk sed att medvetet förhålla demokratiska beslut som inte följer den egna politiska agendan?

Kommunfullmäktige medgav att interpellationen får ställas i § 127/2023.

Besvarande

Tack för interpellationen!

Nu ska alla få höra hur vi använder skattebetalarnas pengar till annat än kärnverksamheter.

Fråga 1) På vilka grunder förhalas det?

Svar: Huruvida ärendet om ”Revidering av placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet” förhalas eller är fördröjt, kommer vi säkert även framöver tycka olika om. Men för att allmänheten som lyssnar ska förstå bakgrunden och kunna sätta frågeställningen i ett sammanhang kommer här en beskrivning av hanteringen av ärendet.

Enligt lagen finns inget krav på att en kommun ska erbjuda omsorg på obekvämt arbetstid. Nuvarande placeringsföreskrifter antogs av kommunfullmäktige §152 2019-11-14. Enligt dessa föreskrifter kan omsorg på obekvämt arbetstid erbjudas i viss mån efter en individuell prövning. Föreskrifterna saknar i dagsläget kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämt tid. Skolinspektionen anser i ett ärende från 2018 att det bör finnas en individuell behovsbedömning om tjänsten ska erbjudas.

Förvaltningen såg därför ett behov av att revidera placeringsföreskrifterna så att det framgår på vilka grunder behovsprövningen ska göras. Därför var det ett ärende uppe på välfärdsnämndens möte 2022-09-28 §186. Välfärdsnämnden beslutade enhälligt att bordlägga ärendet. Ärendet behandlades på Välfärdsnämndens möte 2022-10-26 §205. Ärendet återremitterades då till förvaltningen

”för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämt arbetstid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare ska det förtydligas att omsorgsbehovet ska lösas i familjens hem.”

Mot detta reserverade sig S, SD och MP.

Välfrärdsnämnden hade åter ärendet för behandling på sammanträdet 19 december §242. I förvaltningskrivelsen på återremissen konstateras att placeringsföreskrifterna inte behöver justeras då de inte reglerar ekonomi, hur eller var omsorgen ska ges. Förslaget på nya placeringsföreskrifter anger att:

”Omsorg på obekväm tid

Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Följande villkor ska vara uppfyllda för att omsorg på obekväm tid ska erbjudas.

- Barn för vilket omsorg söks är 1–13 år.
- Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna har sitt ordinarie arbete förlagt till tidig morgon, sen kväll, nätter och/eller helger.
- Omsorgsbehovet ska vara regelbundet och kontinuerligt återkommande (innefattar inte tillfälliga behov) och andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg ska ha provats av vårdnadshavaren/ vårdnadshavarna.
- Omsorg ska erbjudas vårdnadshavaren/vårdnadshavarna som annars riskerar att förlora möjligheten att försörja sig, till exempel genom att de måste minska eller inte kan behålla sin nuvarande sysselsättning.
- Arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg/schema från arbetsgivaren. Sökande ska också styrka att hon/han prövat möjligheten att förändra sin arbetstid.”

Inför sammanträdet hade det förts samtal över partigränser att acceptera dessa villkor och placeringsföreskrifter, utifrån att hålla isär ärendet om själva placeringsföreskrifterna, och ekonomi och var/hur omsorgen skulle kunna utföras. Vi var brett överens. Ställningstagandet i välfrärdsnämnden var enhälligt och utan motförslag. Beslutet blev:

”Välfrärdsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022*.

Välfrärdsnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt välfrärdsnämndens förslag.”

När ärendet sedan skulle beredas till kommunfullmäktige av kommunstyrelsen, utgick vi i Alliansen från att politiken var fortsatt överens om placeringsföreskrifterna och accepterade välfrärdsnämndens gemensamma ställningstagande. Kommunstyrelsen hade uppe ärendet 2023-01-12 §13. På sammanträdet har plötsligt oppositionen S, SD, MP och V ett nytt förslag, fast vi var överens om att placeringsföreskrifterna inte reglerar hur eller var omsorg på obekväm tid ska ges, utan villkoren för att kunna erbjudas omsorg på obekväm arbetstid. Yrkandena på sammanträdet var följande:

”Förslag till beslut På sammanträdet

Per Vorberg (M) föreslår med instämmande av Håkan Eriksson (KD) och Anders Halldén (L), i enlighet med välfrärdsnämndens förslag, att kommunstyrelsen

föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022*.

Patrik Linde (S) föreslår med instämmande av Marie Strid (MP), Björn Mattsson (V), Peter Arvidsson (SD) och Bengt Hellgren (SD) att kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen för att formulera om dokumentet så att det möjliggör barnomsorg på obekvämt arbetstid i en förskolelokal i kommunen.”

Här är det alltså den samlade oppositionen bestående av socialdemokrater, sverigedemokrater, miljöpartister och vänsterpartister inkl. Björn Mattsson själv som fördröjer eller förhalar hanteringen och slutgiltigt beslut om omsorg på obekvämt arbetstid. Om det handlar om att förhålla eller fördröja, eller t.o.m. att inte stå för vad man kommit överens om tidigare vet jag inte. Vi i Alliansen hade i alla fall redan gått med på en kompromiss, och vi håller vad vi lovar. Men oavsett, så röstar den samlade oppositionen igenom sitt gemensamma yrkande

”att återremittera ärendet till förvaltningen för att formulera om dokumentet så att det möjliggör barnomsorg på obekvämt arbetstid i en förskolelokal i kommunen.”

Detta vilket redan är möjligt med föreslagna placeringsföreskrifter. Notera speciellt att kommunstyrelsen återremitterar ärendet till förvaltningen!

När förvaltningen hanterat återremissen och skrivit en tjänsteskrivelse skickades ärendet inte tillbaka till kommunstyrelsen som var uppdragsgivare. Istället kommer ärendet som behandlat kommunstyrelsens återremiss, till den ny tillsatta nämnden för utbildning, kultur och fritid (UKFN). Nämnden för utbildning, kultur och fritid hanterade ärendet 2023-04-18 §81. I tjänsteskrivelsen kan man läsa

”Den 12 januari 2023 § 13 beslutade kommunstyrelsen att till förvaltningen återremittera ärendet med uppdrag om att formulera om dokumentet (placeringsföreskrifterna) så att det möjliggör barnomsorg på obekvämt arbetstid i en förskolelokal i kommunen.

Förvaltningen bedömer att förslaget till reviderade placeringsföreskrifter inte reglerar hur utförandet av obekvämt tid ska organiseras. Förvaltningen bedömer att riktlinjerna kan fastställas i befintligt skick men att formen för utförandet är en verkställighetsfråga eller ett beslut som kan tas i ansvarig nämnd.

Förvaltningen konstaterar vidare att omsorg på obekvämt arbetstid omfattas av reglerna om maxtaxa.

I förslaget om reviderade placeringsföreskrifter ingår också vissa förtydligande av redaktionell karaktär.”

Förvaltningen beskriver det vi redan visste, förslaget på placeringsföreskrifter hanterar inte hur omsorgen ska ges utan vilka villkor som ska vara uppfyllda. Men inte nog med det, nu dyker det också upp en ny beslutspunkt som lyder

”Nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid beslutar att barnomsorg på obekvämtid ska vara möjlig att organisera i en förskolelokal i kommunen under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer placeringsföreskrifterna.”

Nu föreslår förvaltningen att det ska vara möjligt att organisera verksamheten i en förskolelokal. Det tidigare återremissbeslutet från Alliansen om att det ska vara möjligt att organisera i barnets hem fick inte motsvarande behandling av förvaltningen. Men vi kan bortse från den hanteringen för stunden, för nu dyker det upp ytterligare ändringar och yrkanden från den samlade oppositionen. Medan ordföranden i nämnden Sven Karlsson (m) håller fast vid det som tidigare var överenskommet över partigränserna från början, yrkar den samlade oppositionen att det ska ändras bland villkoren i placeringsföreskrifterna.

”Förslag till beslut på sammanträdet

Sven Karlsson (M) föreslår att nämnden för utbildning, kultur och fritid föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet*

samt att nämnden för utbildning, kultur och fritid föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt nämnden för utbildning, kultur och fritids förslag.

- - -

Siw Hallbert (S) föreslår med instämmande av Kristin Arplöw (S), Inga-Lena Persson (MP) och Johannes Backlund (SD) att nämnden för utbildning, kultur och fritid föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet* med ändring under rubriken, Omsorg på obekvämtid, där sista mening under punkt 5; Sökande ska också styrka att hon/han prövat möjligheten att förändra sin arbetstid, tas bort.

Vidare föreslår Siw Hallbert (S) med instämmande av Kristin Arplöw (S), Inga-Lena Persson (MP) och Johannes Backlund (SD) att nämnden för utbildning, kultur och fritid föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt nämnden för utbildning, kultur och fritids förslag.”

Nu har Björn Mattsson och hans kompisar i oppositionen inte bara övergett ännu en överenskommelse, utan nu ökar de på kravlösheten för att ge bidrag på skattekollektivets bekostnad. Ännu ett ofinansierat bidrag, som tar pengar från kärnverksamheten. Förutom att det är ett problem i sig, så har också hanteringen av ärendet ifrågasatts varför jag som ordförande inte lyfte upp det på ärendelistan till sista kommunstyrelsemötet före sommaren, innan lagligheten i hanteringen är utredd. Den processen har i sin tur blivit fördröjd då stora kommunala resurser istället lagts och läggs ner på att hantera

oppositionens alla olika överklaganden till förvaltningsrätten av beslut som inte går som oppositionen vill. Det kostar mycket tid och pengar.

Vi i Alliansen har hittills inte använt oss av överklaganden som ett politiskt verktyg, utan försöker istället möjliggöra rättelse med så liten belastning för förvaltningen och kommuninvånarnas skattekollektiv. Exempelvis när vi hjälpte oppositionen (S, SD, V och MP) att rätta till sin felaktiga budget som röstades igenom 15 december 2022 §203. Budgeten följde inte kommunallagens krav på tilldelning av budgetramar för nämnderna. Detta trots att det ställdes en ordningsfråga om lagligheten innan röstningen om budgeten i kommunfullmäktige.

Så på Björn Mattssons fråga ”På vilka grunder förhalas det?”, så går frågan tillbaka. Det är ju ni i oppositionen som förhalat och fördröjt ärendet, brutit överenskommelser och fortsätter driva kostnadsdrivande frågor som inte är kärnverksamhet. Varför står ni inte upp för överenskommelser utan istället förhalar, fördröjer, fördyrar och förstör mycket av det som byggt Härryda kommun starkt och framgångsrikt? Varför är ideologin viktigare än att kommunen har en stabil och långsiktigt hållbar utveckling av kärnverksamheter och ekonomi?

Fråga 2) Är det förenligt med god politisk sed att medvetet förhala demokratiska beslut som inte följer den egna politiska agendan?

Svar: Under de senaste 7-8 åren har oppositionen bestående av S, V och MP, regelbundet motarbetat, förhalat och fördröjt politiska beslut och verkställighet utifrån kommunfullmäktiges beslut. Medvetet eller omedvetet(?) har man föreslagit och yrkat på saker som går på tvärs med kommunfullmäktiges beslut. Är det förenligt med god politisk sed att medvetet motarbeta det kommunfullmäktige beslutat att en nämnd eller styrelse ska genomföra?

Det har tidigare varit möjligt med ett sådant beteende från oppositionen då Alliansen tidigare styrde i majoritet och fick ta, och tog allt ansvar för kommunen. Men den stabila tiden är förbi, då det nu finns tre grupperingar och ingen har egen majoritet. I en tid av politisk oro, lågkonjunktur, och kriminella som löper amok över landet, och en omvärld med allt fler krig, borde det ligga i allas intresse att i vart fall Härryda kommun ska stå stabilt. Då behöver alla ta ett ansvar att inte riva upp beslut och saker som är igång, utan istället komma överens om nya saker och beslut.

Vi i Alliansen håller vår linje och ingångna överenskommelser såväl muntliga som skriftliga. Men vi kan konstatera att ni i den socialistiska grupperingen bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister, hellre får igenom socialistisk politik än att hålla en överenskommelse. Är det förenligt med god politisk sed att medvetet motarbeta det kommunfullmäktige beslutat att en nämnd eller styrelse ska genomföra?

I kommunallagen finns möjligheten till en så kallad minoritetsåterremiss i kommunfullmäktige. Det är ett redskap för att fördröja ett beslut. Att använda överklagande av beslut som ett politiskt verktyg är också att fördröja beslut, men det var nog mest tänkt som en möjlighet för medborgare som inte själva är politiskt aktiva. Är det förenligt med god politisk sed att medvetet förhala demokratiska beslut som inte följer den egna politiska agendan? D.v.s. det ni själva håller på med, vad tycker du själv?

Per Vorberg (m)
Ordförande kommunstyrelsen